

ความอยู่รอดของวิสาหกิจชุมชน กรณีข้าวกล้อง

พีรพงษ์ ปราบริปู กฤษฏา แก้วมณี รัตนา แก้วเสง กนกวรรณ มุลละ
พิมลพรรณ สุระวาศรี ประทานทิพย์ กระมล ศรัณย์ อาระรังษณีย์
อารี วิบูลย์พงศ์ และทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์

จากข้าวเปลือก สู่ ข้าวกล้อง

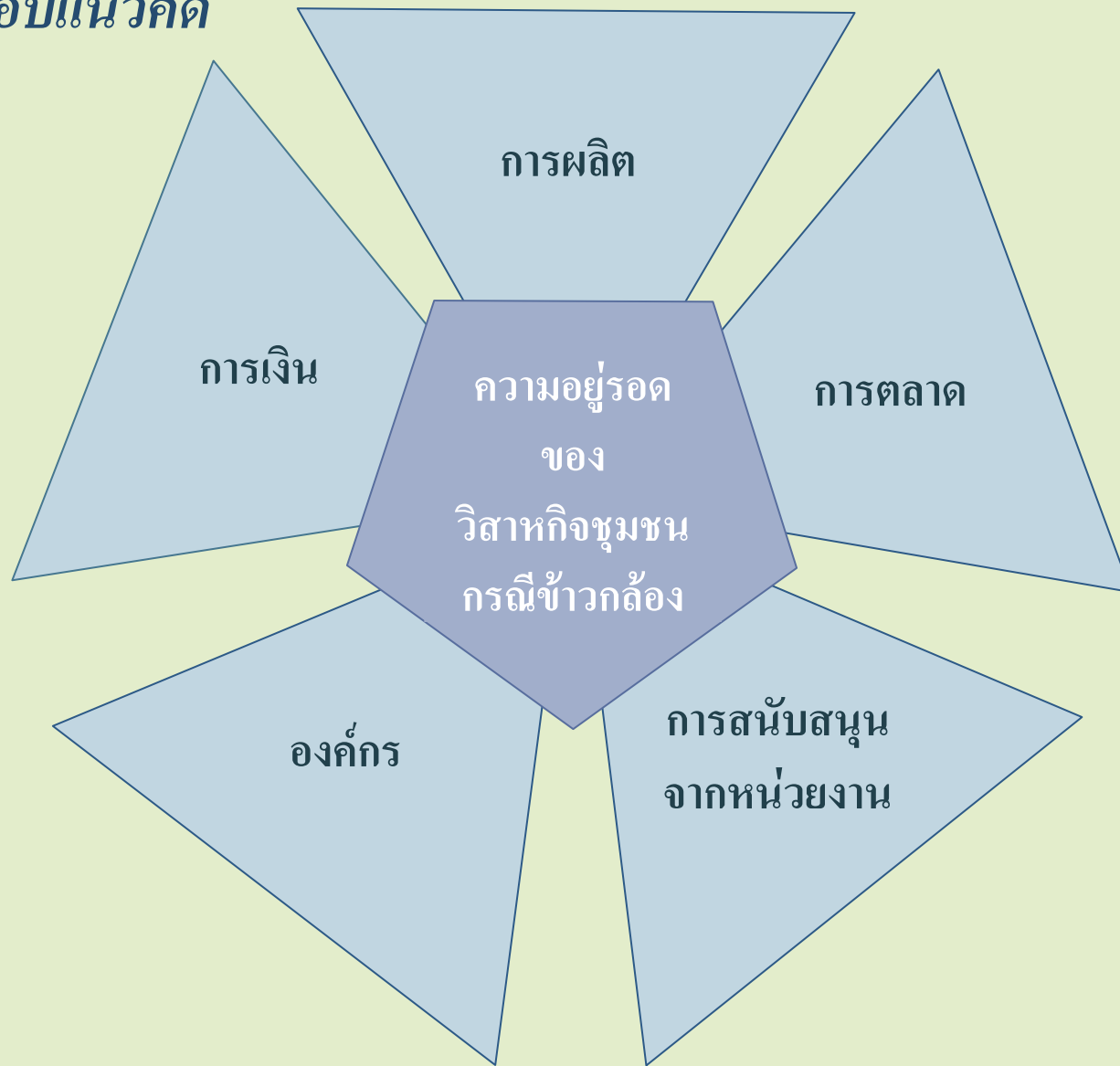
- ข้าวกล้องเป็นอาหารธรรมชาติที่มีวิตามินเกลือแร่ และสารอื่นๆ ที่ร่างกายต้องการ มากกว่า 20 ชนิด
- มีคาร์โบไฮเดรต โปรตีน ไขมันไม่อิ่มตัว เส้นใย วิตามิน บี 1 บี 2 ไนอาซิน แคลเซียม ฟอสฟอรัส เหล็ก วิตามินอี ซีลีเนียม และแมกนีเซียม

- มีสีน้ำตาลอ่อน เป็นข้าวที่ถูกขัดสี เพียงครั้งเดียวเพื่อเอาเปลือก (แกลบ) ออก จมูกข้าว และเยื่อหุ้มเมล็ด ข้าวซึ่งเป็นแหล่งรวมสารอาหารที่มีคุณค่าและประโยชน์ต่อร่างกายสูง ยังคงอยู่

วิสาหกิจชุมชนข้าวกล้อง

กรอบแนวคิด

จากโครงการพัฒนาทักษะและงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ ไตรภาคี สู่ความอยู่รอดของวิสาหกิจชุมชนข้าวกล้อง

กลุ่มข้าวกล้องพลัง
น้ำตก อำเภอพบพระ
จังหวัดตาก

กลุ่มส่งเสริมอาชีพข้าว
กล้องบ้านเหมืองหม้อ
อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

กลุ่มสตรีแม่บ้านบ้าน
ปงประดู่ อำเภอเสริม
งาม จังหวัดลำปาง

ผลการศึกษ

การผลิต

ปัจจัยที่นำไปสู่ความอยู่รอดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

- **วัตถุดิบ**

- ราคาวัตถุดิบ
- ความเพียงพอของวัตถุดิบ
- การใช้วัตถุดิบในชุมชน

- **เทคโนโลยีการผลิต**

- **แรงงาน**

- จำนวนแรงงาน
- ประสิทธิภาพการผลิตของแรงงาน
- ปริมาณการผลิต
- ความเหมาะสมของเทคโนโลยีการผลิต

ภาพรวมด้านการผลิตของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มสตรีแม่บ้าน
บ้านปงประดู่

กลุ่มส่งเสริม
อาชีพข้าวกล้อง
บ้านเหมืองหม้อ

กลุ่มข้าวกล้อง พลังน้ำตก

เปรียบเทียบประสิทธิภาพแรงงาน

รายการ	กลุ่มส่งเสริม ข้าวกล้อง บ้านเหมือง หม้อ	กลุ่มข้าว กล้องพลัง น้ำตก	กลุ่มสตรี แม่บ้านบ้าน ปงประดู่
แรงงานการผลิตต่อครั้ง (คน)	14	6	9
ผลผลิตที่ได้ต่อครั้ง (กก.)	110	75	42
เวลาที่ใช้ในการผลิตต่อครั้ง (ชม.)	3	3	6
ผลผลิตต่อหน่วยแรงงาน (กก.)	7.8	12.5	4.6

เปรียบเทียบต้นทุนการผลิต

รายการ	กลุ่มส่งเสริม ข้าวกล้องบ้าน เหมืองหม้อ	กลุ่มข้าว กล้องพลัง น้ำตก	กลุ่มสตรี แม่บ้านบ้าน ปงประดู่
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด (บาท/กก.)	22.22	17.80	14.48
• ต้นทุนวัตถุดิบ (บาท/กก.)	10.91 (49%)	11.34 (64%)	8.93 (62%)
• ค่าจ้างแรงงานการผลิต (บาท/กก.)	7.09 (32%)	4.27 (26%)	4.18 (29%)
• ค่าเสื่อมราคา (บาท/กก.)	3.88 (17%)	1.80 (10%)	0.99 (7%)

การตลาด

ปัจจัยที่นำไปสู่ความอยู่รอดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

➤ ผลิตภัณฑ์

- เอกลักษณ์/จุดเด่น
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์
- ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์
- บรรจุภัณฑ์

➤ ราคา

➤ ช่องทางการจำหน่าย

➤ การส่งเสริมการขาย

ภาพรวมด้านการตลาดของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มข้าว
กล้องปลั่ง
น้ำตก

กลุ่มส่งเสริม
ข้าวกล้องบ้าน
เหมืองหม้อ

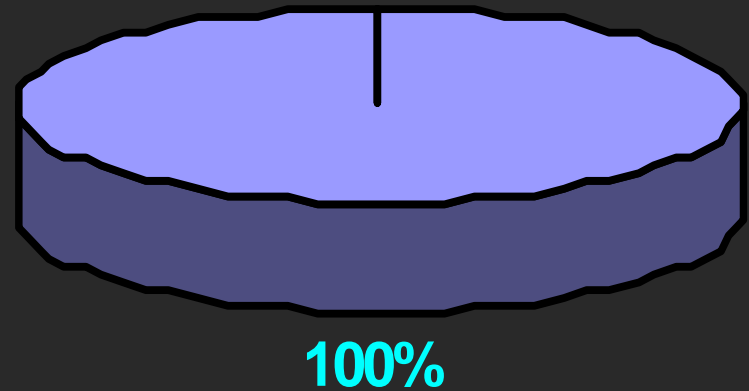
กลุ่มสตรี
แม่บ้านบ้าน
ปงประดู่

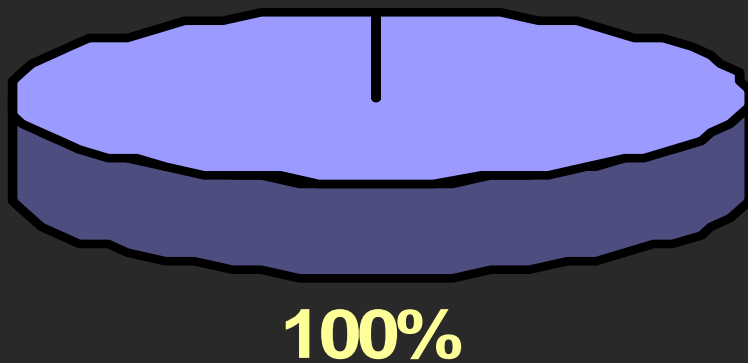
กลุ่มส่งเสริมอาชีพชาวกลอง

กลุ่มชาวกลองพลังน้ำตก

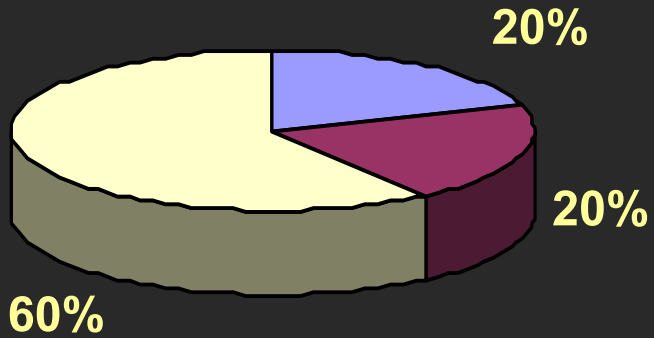

กลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านปงประดู่

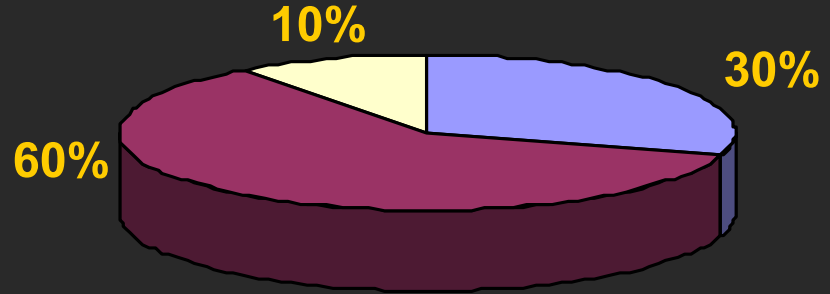

■ จำหน่ายในพื้นที่ ■ จำหน่ายยังต่างจังหวัด

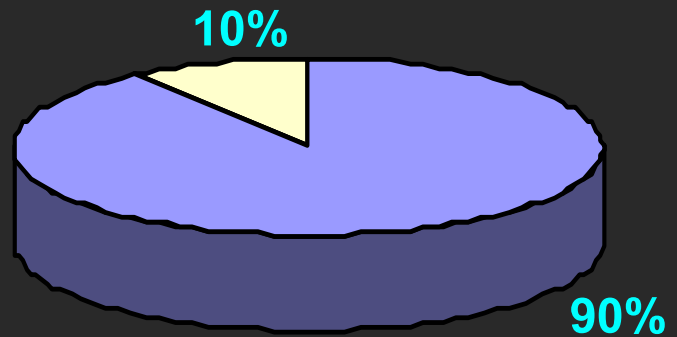
กลุ่มส่งเสริมอาชีพชาวกลอง
บ้านเหมืองหม้อ

กลุ่มชาวกลองพลังน้ำตก

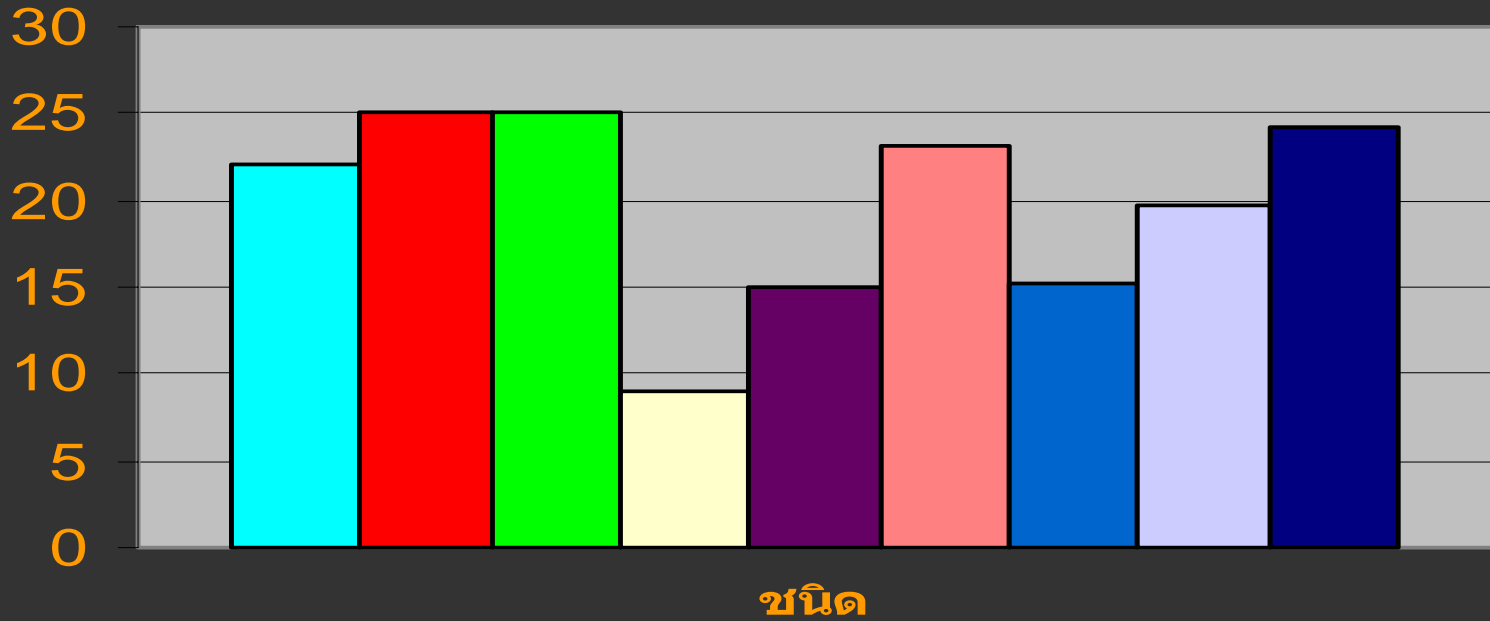
กลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านปงประดู่

■ ส่วนการออกบ้านจำหน่าย ■ ส่วนการจำหน่าย ณ ที่ทำการกลุ่ม ■ ส่วนการฝากขาย

เปรียบเทียบราคาข้าว

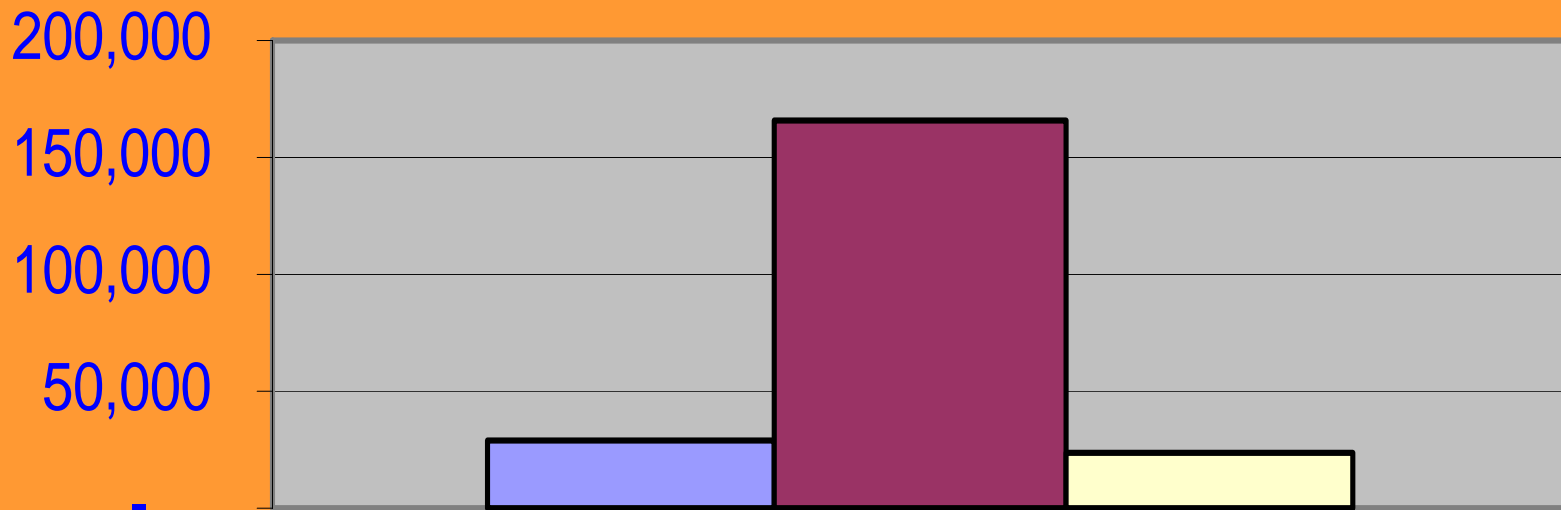
ราคา
(บาท/กก.)

- กลุ่มส่งเสริมอาชีพข้าวกล้องบ้านเหมืองหม้อ
- กลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านปงประดู่
- กลุ่มข้าวกล้องพลังงานตก
- ข้าวขาวนิ่ง (ในพื้นที่)
- ข้าวขาวในพื้นที่ (ข้าวเจ้า)
- ข้าวกล้องใน Hyper market
- ราคาข้าวขาวใน Hyper market
- ราคาข้าวหอมมะลิ 1 Hyper market
- ราคาข้าวหอมมะลิ 2 Hyper market

รายได้
(บาท/ปี)

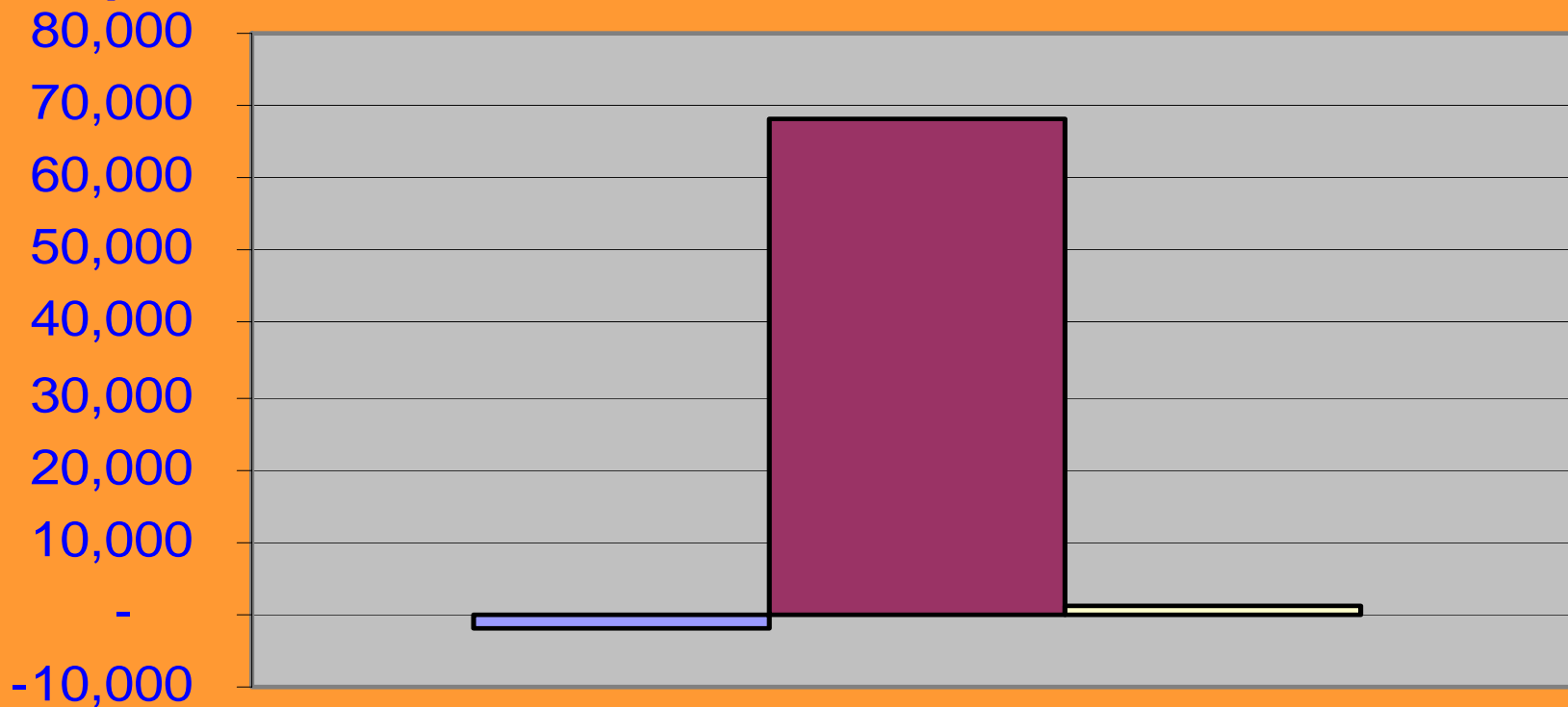
เปรียบเทียบยอดขาย

- กลุ่มส่งเสริมอาชีพชาวบ้านเหมืองหม้อ
- กลุ่มชาวบ้านพลังน้ำตก
- กลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านปงประดู่

เปรียบเทียบกำไรจากการดำเนินงาน

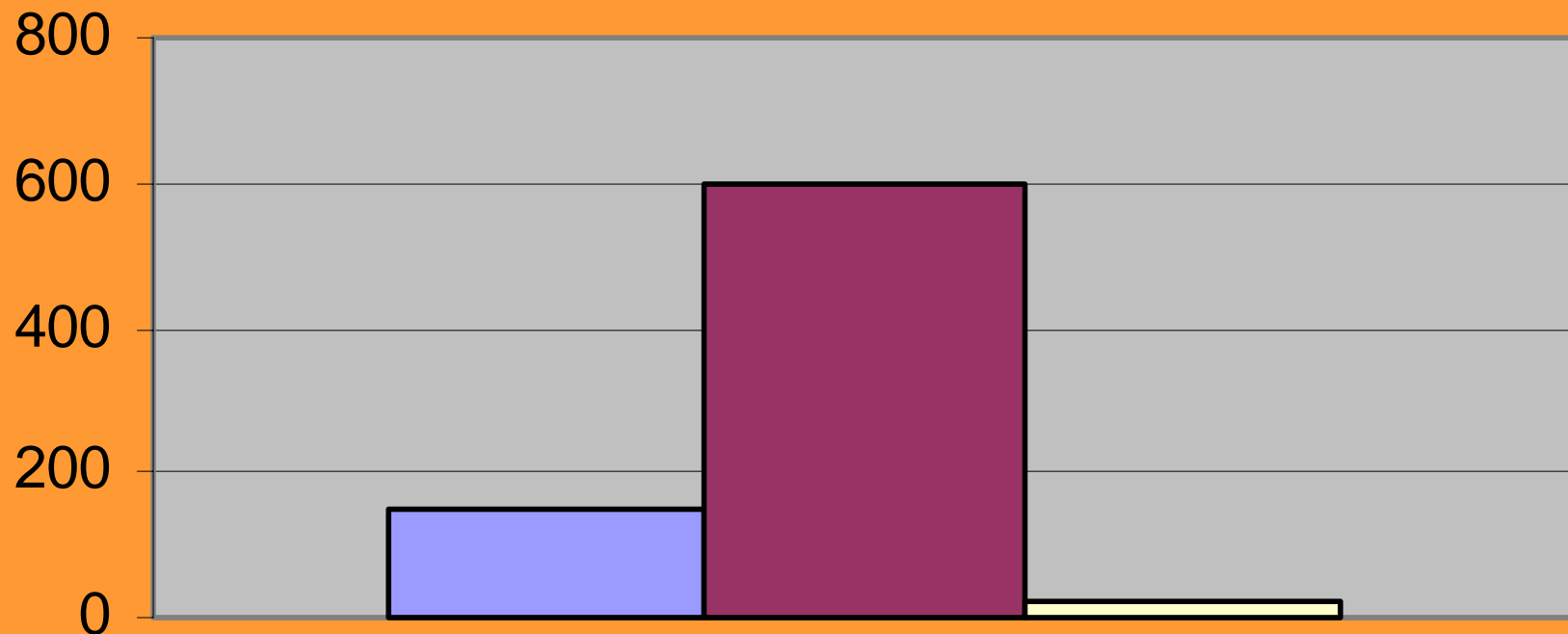
กำไร
(บาท/ปี)

- กลุ่มส่งเสริมอาชีพชาวบ้านเมืองหม้อ
- กลุ่มช่างปลังน้ำตก
- กลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านปงประดู่

ผลตอบแทนแก่สมาชิก

(บาท/เดือน)

■ กลุ่มส่งเสริมอาชีพชาวคลองบ้านเหมืองหม้อ

■ กลุ่มชาวคลองพลังน้ำตก

■ กลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านปงประดู่

การเงิน

ปัจจัยที่นำไปสู่ความอยู่รอดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

- แหล่งเงินทุน
 - จากภายในกลุ่ม
 - จากภายนอกกลุ่ม
- การบริหารการเงิน
 - การจัดทำบัญชี
 - การจัดสรรผลกำไร
 - การจัดสรรเงินทุน

ภาพรวมด้านการเงินของกลุ่มตัวอย่าง

การจัดการองค์การ

ความโปร่งใสในการทำงาน

ความสามัคคีของสมาชิก

**ความเข้าใจในเป้าหมาย
ขององค์กร**

ความสามารถของผู้นำ

**ปัจจัยที่นำไปสู่ความอยู่รอด
ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน**

ภาพรวมด้านการจัดการองค์กรของกลุ่มตัวอย่าง

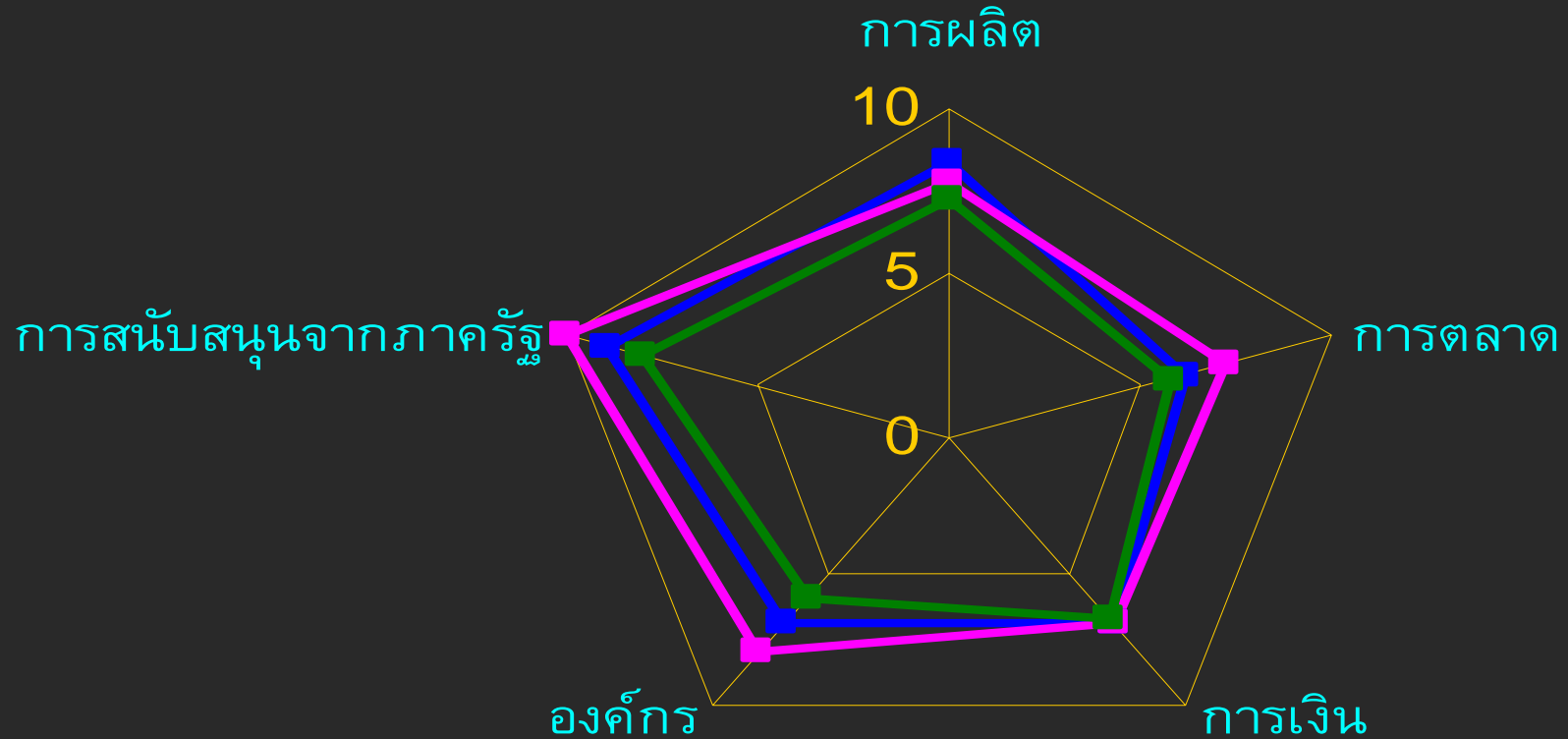
การสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ
ปัจจัยที่นำไปสู่ความอยู่รอดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

✓ ตรงกับความต้องการของกลุ่ม

✓ ความต่อเนื่องของการสนับสนุน

✓ การติดตามและประเมินผล

เปรียบเทียบสถานภาพกลุ่มตัวอย่าง

- กลุ่มข้าวกล้องพลังน้ำตก
- กลุ่มส่งเสริมอาชีพข้าวกล้องบ้านเหมืองหม้อ
- กลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านปงประดู่

บทสรุป

ความอยู่รอดของวิสาหกิจชุมชนกรณีข้าวกล้อง

กลุ่มส่งเสริมอาชีพข้าวกล้องบ้านเหมืองหม้อ

กลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านปงประดู่

กลุ่มข้าวกล้องพลังน้ำตก

